Zdravko Gržičić, dipl. ing. arh.

EKOLOGIJA U RAZVITKU OPĆINE CRIKVENICA

Jahačima apokalipse: smrti, ratu, kugi i gladi pridružio se i peti jahač: destrukcija prirode. Destrukciju prirode danas zovemo ekološkom krizom.

Riječ ekologija dolazi od grčkog OIKOS što znači kuća, dom, stanište. Stanište u širem smislu za čovjeka je planet Zemlja na kojoj obitava. Planeta Zemlja opskrbljuje čovjeka svim što mu je potrebno za život. Nesklad između prirodnih izvora i čovjekova nezasitna iskorištavanja zaprijetio je ozbiljno kvaliteti života čovjeka.

I ne samo kvaliteti, nego čak i opstanku ljudske vrste u njezinom jedinom staništu u svemiru na Zemlji. Tako kaže znanost, tako kažu stručne analize koje šalju alarme u javnost.

Ljudi se organiziraju u pokrete i društva i pokušavaju ponajprije upoznati javnost, a zatim i poduzeti sasvim određene akcije za spas, odnosno poboljšanje života.

Tako je i na području naše općine osnovano Ekološko društvo koje, u okviru svojih mogućnosti, inicira akcije na rješavanju ekoloških problema na ovome teritoriju.

Napori i rad EDC-a usmjeren je na osnovne ekološke probleme koji su tipični upravo za ovu općinu iako su i dio nevolja koje su prisutne i u drugim sličnim općinama.

Iako smo u prethodnim izlaganjima naveli i opisivali izvore zagađivanja okoliša, ja bih sistematizirao i naglasio tri osnovne grupe zagađivača:

1. Lokalna zagađenja koja su tipična za svaku urbanu, pa i ruralnu sredinu kao što su: otpad, smeće, kanalizacija, promet, luka, kisele kiše i sl.,
2. Vanjski industrijski zagađivači: DINA, Rafinerija, Koksara, riječka industrija, Drvenjača Fužine itd.,
3. Rasprodaja prostora, odnosno neplansko, nerazumno i besmisleno gospodarenje prostorom.

Ova grupa vezana je uz osnovnu granu privređivanja - turizam.

Treća grupa pojačava i povećava štetne pojave koje se nalaze u prvoj grupi.

No ovdje moramo naglasiti, napisati i izgovoriti jedan zajednički problem, osnovni problem, bolje rečeno pojavu koja, po mojem čvrstom uvjerenju, vrlo mnogo može i odlučujuće pridonosi lošoj ekološkoj situaciji.

O čemu se radi?

Svi mi ovdje, svjesni smo lošeg postupanja s prirodom, svjesni smo potrebe akcije u okviru našeg znanja, naših struka. Dotle je sve u redu. No onda dolazi rješavanje zadataka, izrade svih potrebnih dokumenata koji bi svojom stručnošću trebali popraviti sve loše učinjeno. Tu upadamo u grešku.

Većina tih planova: razvojne planove, prostorne planove, prometne planove, izrađuje jedna jedina struka, često vrlo korektno u skladu s pravilima struke. No takove zadatke ne može rješavati jedna struka - to su poslovi za multidisciplinarne timove, jer su svi takovi zadaci sastavljeni od puno dijelova iz mnogih zanja i struka.

Dosadašnja praksa imala je uhodane obrasce i recepte uz korištenje podataka koji su često zastarjeli i netočni. Bez svježih ideja, novih saznanja i usklađivanja sa promjenama u životu i znanosti.

Upravo je ovo savjetovanje jedan multidisciplinarni tim kojega se znanje može korisno upotrijebiti za konačni cilj: pametni plan razvitka.

Ovo ne spada direktno u meditaciju o ekologiji na prostoru općine Crikvenice, ali sam čvrsto uvjeren da je to ključ za otvaranje vrata u bolju budućnost.

Literatura

Gržičić, Z.: Ekološka akcija u Crikvenici. Organiziranje EDC. Vinod. zbornik VI, Crikvenica, 1991: 289-293.